

- עלי מרפא
- שערי הגלילין
- יין הנגבי
- למעשה
- בני היכלא
- דרכי נועם
- טעם גן עדן
- כוכבי אור
- עומק הפרשה
- חנך לנער
- שאל בני
- הלכה פסוקה
- יבא זמן ותראה חסדי ה'
- אתה קרוב? זהירות מהזדקנות!
- חדר המתנה
- חן יהודי. המשך עצות לחיים
- שם אני רוצה להסתלק - -
- התורה הזמנית:
- הלימוד הגדול מאלעזר זעירא
- עזות בעליית הדרגות
- אוצר מתנת חיים פתוח...
- למה יתרו כ"כ חשוב?
- עצה במצבים קשים
- התפילה ככלי זיין
- דני מים אחרונים: המשך

גליון שבועי למבקשי התרופה והעצה לעובדא למעשה במשנת רביה"ק מוהר"ן מברסלב זיע"א

התחדשות ללא הפסקה. היתכן?!

אנו מרגישים קרובים ליהדות, ויש לנו גם וותק, ולכן, קשה לנו להתקרב, וכל נפילה משביתה אותנו. מה דעתך להיות יתרו ולהתקרב מרחוק?

הוא מסתכל על כך שהצליח אתמול וגם היום וגם מחר, זה הנזק שלו. כי בשלב מסוים הוא יפסיק להתפעל ולהתרגש ממה שהוא עושה, וזה נהיה רגיל אצלו, ואז גם למעלה הוא לא מעורר שום חידוש והתפעלות. יתרו שבא מרחוק ומתחיל מחדש, מעורר התפעלות גדולה

איננו קולטים כמה חלקים בחיים אנו רואים כמיותרים. וכל זאת משום שאנו מרגישים קרובים ולא נאה לנו להתחיל.

למעלה, והוא בא ללמד אותנו שגם אתה יכול לעשות את זה ובכל רגע.

להתחיל מחדש הוא להסכים לחיות את ההוה. לא צריך לשכוח את הטוב שעשית, אבל בשביל לעשות את ההוה, אתה צריך כביכול לשכוח את העבר. והאמת, שאין לנו שום צורך לזכור את העבר, כי אתה לא חי את העבר אלא את ההוה, וכשאתה עושה משהו אתה עושה אותו בהוה. והמחשבה על העבר, תוקעת ומכבידה.

אם אדם קם בבוקר, וניגש לתפילה, ללימוד, לעבודה ולכל דבר, במחשבה של 'בוא נראה מה יהיה הפעם, האם זה יצליח או לא', הוא בכלל לא רואה את המעשה שהוא עושה כעת, אלא רואה אלפי מעשים שהוא עשה בעבר. ואז, או שהוא מרגיש גאווה או שהוא מרגיש יובש. לא מתרגש ולא מתפעל ולא עירני בכלל. הוא לא בהוה, אלא ההוה עבורו הוא עוד חלק מהעבר. ואם ישנם גם מחשבות מחלישי דעת מהעבר, אז הוא בכלל עושה את זה בלי לב ובחצי פה.

יתרו מלמד אותנו איך לא לאבד רגעי חיים עסיסיים, ואיך לא להסתכל על החיים כמשהו מיותר. מבלי משים, איננו קולטים כמה חלקים בחיים אנו רואים כמיותרים. וכל זאת משום שאנו מרגישים קרובים ולא נאה לנו להתחיל מהתחלה. צריך להסכים להיות כמו יתרו, ולהבין שאני מתחיל כעת מחדש לדמרי. אני בריה לא חדשה לחלוטין ואין לי שום עבר, ולא שגרה וממילא לא דרישות. זוהי סגולה לגלות בכל יום טעם חדש בעבודת ה', דעת חדשה, לב חדש, וחיים חדשים.

ליקו"ה, א"ח הלכות קריאת התורה (1)

בפרשת השבוע, יתרו ממגיע ממקום רחוק, ומצטרף לעם ישראל. הסיפור הזה יש בו הרבה צדדים, ואחד מהם הוא לימוד גדול עבורנו. יתרו מגיע מבחוץ, ודווקא העובדה הזאת יש בה הרבה ללמד אותנו, אלו שבאים מבפנים. זכינו להיוולד יהודים ולהיות יהודים, אבל לפעמים כדי לזכות למה שיש לך אתה צריך לבוא דווקא מרחוק.

עתה ידעתי

יתרו עזב מעמד. הוא היה כומר לעבודה זרה, אדם מכובד ואדם מפורסם, והוא בחר לוותר על כל זה. זו לא רק עזיבה של המקום, אלא עזיבה פנימית של מה שהיה עד היום, ופשוט לבוא מחדש, מחדש לגמרי. והזהר הקדוש אומר: כשבא יתרו ואמר 'עתה ידעתי כי גדול ה', כדן אסתלק ואתייקר שמה דקדושא בריך הוא לעילא ותתא. האמירה הזאת גרמה לגילוי כבוד ה' גם למעלה וגם למטה.

נסה להקשיב לצמד המילים הללו 'עתה ידעתי'. אצל יתרו זה נשמע טבעי, כי אכן רק כעת הוא גילה את הידיעה הזאת, אבל רבי נתן מלמד, שזו היא נקודת ההתחלה של כל יהודי. יהודי הוא אוסף של נקודות התחלה ושל 'עתה ידעתי'. נכון שיש לנו וותק, ואנו כבר יודעים מזמן, אבל זה בדיק מה שמפריע לנו להתקרב. בעולם הזה אנו מעריכים המשכים. הוא תמיד שואל אותך: כמה וותק יש לך, כמה הספקת בחיים, כמה צברת. ולכן הוא גם כל כך נבהל מכל תקלה ומכל נפילה. אם קרתה תקלה, אבדתי את כל הוותק, אז מה אני שווה. כשאדם נופל, לא הנפילה כואבת לו אלא הצורך להתחיל מחדש. אין לו כח לעשות את הדרך שוב מהתחלה. פעם פעמיים מילא, אבל עד מתי.

רבי נתן מדגיש שוב ושוב, ובכמה לשונות: אם אתה רוצה לחוס על עצמך, ולחשוב על התכלית שלך, אם אתה רוצה להגיע באמת לנצחיות ולחיות נכון, התקנה היחידה שלך היא, לקבל על עצמך וברגע זה, שלא משנה מה יהיה, אהיה בעיני עצמי כברייה חדשה. כי זאת האמת, אתה בכל יום בריאה חדשה, ואתה מברך מחדש על עצמך ועל המציאות ועל כל מה שאתה עושה. המוח הוא זה שמדמיין שאתמול והיום הם רצף אחד. טעות.

העבר אין

זה לא רק לאנשים שבורים. גם אדם שמצליח, אם

עלי מרפא

רבי נתן מדבר אליך!

אין לנו במה להחיות עצמנו, כי אם בקדושת שבת כפשוטו

ב"ה יום ו' עש"ק תקצ"ח נעמיחוב

...ומחמת פי שבת קדש הוא עצה נפלאה על הכל, בבחינת שבת אגן על אדם הראשון וכי, וכמו שבאר אור עיניו שפאשר מרגשין את האדם וכי צריך להעמיד עצמו אצל שבת וכי, ועקר פנתו הוא בקשיות לעמוד עצמו אצל שבת, כאשר פתחתי לעיל, וגם בזה יש הרבה לדבר.

פי אין לנו במה להחיות עצמנו פי אם בקדשות שבת כפשוטו, ובקדשות הצדיק האמת, שהוא שבת דכלהו יומי, והוא מגלה לנו וממשיך לנו קדשות שבת ועומת שבת.

והעקר - שזא נתגלה תפארת ישראל, מה שהשי"ת מתפאר עם כל אחד מישראל בפרישתו, אבל עם הגרע שבגרעים, שזהו החיות והקיים של כל ימות השבוע.

ואשר פתחתי, שבעת שעובר ההפיקאות והבלבולים, אי אפשר להרגיש חסדי ה', רק אח"כ - פשמחויב קצת - אז רואים נפלאות חסדי ה', זאת אני יודע מכבר מימים רבים, וכבר דברתי מזה עם אדמו"ר ז"ל בעצמו ואמר לי שכן הוא, אך אע"כ היה פנתו שיתחזק האדם ויקא בעת הדחק הגדול למצא איזה הרחבה עד שישגיש אז ויקא חסדי ה' ונפלאותיו.

ועכ"פ יאמין בהם באמתה שלמה, שבוודאי השי"ת טוב לכל בכל עת, וכבר עזר לו הרבה ובוודאי לא יעזב אותו גם עתה. וזה עקר המלחמה - להיבן היגון ואנחה לששון ולשמחה, וכבר דברתי בזה הרבה, ועוד חזון למועד, שיתקח ה' עיניו לדבר בזה, ללמד וללמד לשמו ולעשותו ויקים וכי. נתן מברסלב

חק ולא יעבוד

יום	יום לחודש	ליקוטי קמא	ליקוטי הלכות ח"ב	משנה ברורה ח"ו	דף היומי מועד קטן	עלים לחיוב
שבת	ב	כג.	רוז	קנד.	י	רעט
א	כא	כה.	רוח	קנה.	יא	ש
ב	כב	כה.	רוט	קנה.	יב	שא
ג	כג	כה.	ריט	קנז.	יג	שב
ד	כד	כה.	רכא	קנז.	יד	שג
ה	כה	כו.	רכב	קנז.	טו	דש
ו	כו	כו.	רכג	קנז.	טז	שה

עיון התורה הזמנית: ליקוטי מוהר"ן קמא, סימן כ"ב

'הוא עדיין רוצה...'

הדיבור של רבינו 'עוואלד' אל תתייאשו! זה הרי כזה מין סוג דיבור לכל אחד לפי בחינתו. אדם רוצה להיות יהודי כשר, הוא רוצה, הוא הרי רוצה, והבעל דבר לא מניח לו. שלא יפסיק לרצות: אני בכל זאת רוצה, איי, אומרים לי להכות? אני אחכה! אבל אני רוצה - - -

על זה צריך גם התחזקות, כשמצווים להמתין, צריך להמתין. למה אומרים לו להמתין? למה שלא יתנו לו מיד? אלא שעדיין אי אפשר לתת לו.

הוא מתייגע על איזה מידה, אבל עדיין אינו ראוי שיתנו לו מיד את הדבר, אבל זה מאד חשוב למעלה, זה שהוא רוצה, 'אתה רוצה שיתנו לך את זה? יבא זמן ועוד יתנו לך את זה, אבל בינתיים תמתין!'

עד כמה להמתין? לך בעצמך אסור לדעת עד מתי אתה צריך להמתין! כשאומרים להמתין, ממתנים. אבל בזמן ההמתנה שלא יפסיק לרצות.

לפעמים יש אדם שאומרים לו להמתין ולא נותנים לו, הוא מפסיק לרצות. 'לא נותנים לי, כנראה שלא רוצים אותי, אז לא, זהו, הרי אני לא יכול להיות יהודי כשר'.

לא, לא בגלל שלא רוצים לתת לך לא נותנים לך, רק שאי אפשר לתת לך מיד, עדיין אי אפשר לתת לך.

אתה רוצה להתפלל שמונה עשרה נקי, ועוד דברים מסוג זה,, אבל אי אפשר עדיין לתת לך מיד, רק אם תצייט ותמתין ותמתין, אזי תיעשה ראוי שיתנו לך, בינתיים אי אפשר, ואם מלמעלה עדיין אי אפשר, לא שייך לומר 'אני רוצה מיד'.

הרצון לבד זה ג'כ טוב מאד, זה נחת רוח עצום למעלה: 'הוא עדיין רוצה'.

נצוד לשונך הלכות לשון הרע

ישנם 'הוכחות' שאין לסמוך עליהן למעשה לקבל לשון הרע, כגון כשהמספר נאמן עליו כשתי עדים, שהוא מכיר את טבעו שהוא מדייק בדבריו ואינו משמיט או מוסיף פרטים, כמו עדות בבית דין שמספר רק מה שראה או מה ששמע בעצמו ולא מה שאחרים ספרו לו. אעפ"כ אין לסמוך עליו לקבל את הלשה"ר, רק יחשוש וישמור עצמו מהנזק העלול להיות אם הלשה"ר אמת.

ולכן צריך להזהר שלא לקבל לשה"ר מאביו או מאמו או מאשתו, או אשה מבעלה, אף כשאומנים לו כשני עדים, כי בזה עובר על איסור קבלת לשון הרע. ועוד שכשאשתו רואה שהוא מקבל דבריה, הוא מעודד אותה לספר עוד לשה"ר ח"ו.

אם המספר 'מסיח לפי תומו', שמדבר דיבור המותר, ומתוך דבריו הזכיר גנאי על אדם בדרך אגב בלי כונה ובלי שנואה, יש פרטים רבים כדי שיהיה מותר לקבל הלשה"ר, ולכן יש להחמיר. (קה"ל"ה, ח, ב)

'ויהן שם ישראל נגד החר' ופרש רש"י: כלם יחד כאיש אחד וכו'. כי אז היתה גם נפשו שם... שעל ידי זה נכלל נפשותם יחד שעל ידי זה נמשך בדינת קבלת התורה בכל דור ודור:

(ליקוטי הלכות, מנחה, ו, כה)

חיים בצל החן האמיתי: עוד עצות מעשיות

א. בכל עת שבא לאדם ח"ו מחשבה רעה, יעורר את עצמו לדעת שנסיון זה שבא עליו כעת, הוא מחמת שנפל החן וחשיבות של ישראל, כי אם היה זוכה להרגיש כעת את נועם החן דקדושה אזי לא היה נחשב אצלו דבר פלוני שהוא תאב וחושק אליו, ולא היה נחשב אצלו לנסיון.

ב. ועל כן יתעורר למשוך את עצמו בכל כוחותיו לכנס למחשבות של חן אמיתי. ואף אם רואה שאור השכל גדול ממנו כעת, ואינו יכול להאיר שכלו באור החן דקדושה, לא יננס בטוען ונטען לנסות להבין איך יש לו חן דקדושה, אלא יקבל על עצמו עול מלכות שמים בפשטות, ויצמצם עצמו לזכור שבוודאי יש חן אמיתי בעולם, אף שאין זה מאיר עלי כעת, אבל אני רוצה ומוכן לקבל זה החן, ואיני רוצה לינוק חיותי מרמיית היצה"ר שמדמה לי כאילו דבר פלוני יש בו חן.

ג. אף אם רואה שכבר שקוע בעומק המחשבות רעות ונפילת החן, על כל פנים יעצור את עצמו אפי' לרגע, לזכור במחשבתו שאין זה החן האמיתי, כי יש וקיים חן אחר שהוא אמיתי. ויאמין שבמחשבה קטנה זו הוא מוציא השכינה ממש מעומק נפילתה.

ד. כשמתעורר פחד או דאגה, ידע שאילו היה זוכה להרגיש נועם מתקוות

החשיבות האמיתי שלו, אזי לא היה פנאי במוחו לדאוג או לפחד כלל. ועל כן אף שעדיין במציאות לא מאיר לו אור החן האמיתי, על כל פנים יעשה עצמו כלבנה שרוצה לקבל אור השמש, והיינו שיעורר עצמו לידע ולזכור האמת, שיש וקיים בעולם שכל שאפשר על ידי אותו השכל למצוא אור אמיתי בתוך הדאגה והפחד, ובזה בעצמו שחושב כך כבר זוכה להעלות את החן שנפל, מגלותו.

ה. ככל שיזכה שיעיקר עסקו במשך כל היום יהיה בעסק ציור החן דקדושה בנפשו, כמו"כ יזכה בשעת התפילה להרגיש שנכלל בשלימות החן וחשיבות האמיתי, כי שעת התפילה הוא עיקר הזמן שאפשר להכלל בהרגשת נועם החן, כשיזכה לצייר במחשבתו שכל דיבור ודיבור שלו נחקק בלב הש"ת כביכול.

ו. ישתדל לקום בחצות הלילה והיינו שש שעות לאחר תחילת הלילה, ולהתאבל על נפילת החן, כי אז הקב"ה יושב ושואג כארי על נפילת החן, כמובא מהאר"י על הפסוק 'על זה היה דוה ליבנו ש'הוד' נהפך לדוה', כלומר שנאבד החן של ישראל, ועל כן מה טוב ומסוגל זמן זה לקום כנגדו ולזעוק ולהתאבל על הקמת החן וחשיבות של ישראל.

(ע"פ ליקו"מ תורה א')

הליכות

שיחות ומנהגים

קבלת התורה

בבחינת הירידה והוא מקציפו יתברך חלילה. והוא מחזיק אף בעת כזו לחזיר למידת השמחה ולגדל ולזכור מעלתו הנכונה. והינו שאף שהוא זכור את אשר הקציף אסור לו לשפח ומחזיק לזכור היטב יום הגדול ההוא אשר עמד בחוב עם כל פלל ישראל לקבל שם התורה: היה אומר רל"ז לפי מה שתקנו לנו חז"ל חובת ברפפת התורה מדי יום ביום על אף שאנו כבר מפירים את התורה ולמדנו אותה אומלול ושלשום, וכמו כן קבעו לנו גם סדר בקריאה מדי שבוע בשבוע מדי שנה בשנה, זה פמה וכמה שנים, כל זה בא ללמדנו, לתקנו ולעודדנו במידת ההתנדשות שצריך ומוכרח לתורה. בבחינת מה שאמר רבנו רבינו "בכל יום יום יהיו בעיניך פתחיים", ועל פני מדי יום מתקנים אנו בברפפת התורה כדי לתת חיל בה מחדש פאלי לא שמענוה מעולם וכמו שכתוב "והיה אם שמעו וכו' אשר אנכי מצוה היום, היום ממש. וכמו שכתוב "ואתם הדבקים בה' אלקיכם חיים פלכם היום". (שח שרפי קודש)

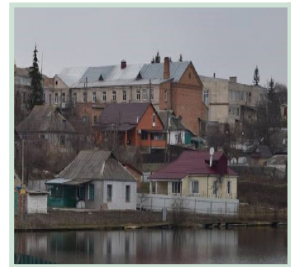
דיקו אנשי שלומנו בפתח בברפת 'אהבת עולם, וכו' 'המלה גדולה ויתרה' המלה עלינו, שלכאורה מהו המלה היתרה, הרי זכות התורה שציינו לה הוא המלה גדולה עד אין קץ ומה הוא המרפז בפתח "יתרה", ואמרו שהמלה ה"יתרה" הנוספת להמלה הגדולה הוא זכות ומוטת ההתקדושות לצדיק אמתי המורה בדרכי המוריו ותורתיו לקבין ולהשפיל אלקים את דברי התורה שקבלנו, והיו זכות יתר הנוספת על עצם קבלת התורה.

בענין השפחה וזכירות הנהוג לאמרו בכל יום אחר התפילה, 'וכו' אל תשפח את אשר הקציפת' וכו' 'וכו' יום אשר עמדת לפני ה' אלקיך בחובי. אמרו אנשי שלומנו ששני זכירות אלו לרפז באו על שני דרגות שבהם. הן בעת גדולתו ונאווה שצריך לזכור את אשר הקציף אותו ויתרה, והן בעת ירידתו ונפילתו יזכור את אשר קבל את התורה ואת אשר היה עם ישראל בקבלת התורה ושהוא מבני ישראל אף שהוא קצת

מעל תנור הלבנים

על מיטת שוכב החסיד רבי אהרן מקיבליטש, אפוף חולשה, כמעט מבלי יכולת להניע את אבריו, עיניו עצומות, אך נשמתו ערה ודבוקה בחי החיים.

בחצות הלילה שומעת בתו פייגא, אשת החסיד רבי לוי יצחק בנדר, כיצד אביה פותח באמירת תיקון חצות. אולם להפתעתה, היא מבחינה כי הוא התחיל באמירת 'תיקון לאה' כמו שנוהגים בשבת קודש. כבתו של חסיד, ידעה להבחין בין תיקון חצות של חול,

מראה העיר טפליק כיום

לזה של שבת. "אבא" פנתה אליו, "היום לא שבת". "אהה" נענה אביה "כסבור הייתי ששבת היום". אך למרבה הפלא המשיך לומר את תיקון לאה.

מופלא בתבערת לבו בעבודת ה' היה רבי אהרן. דברי רבינו הקדוש במעלת קימת חצות נחרטו עמוק בלבו. את סדר יומו החל בחצות לילה, היה קם ועורך תיקון חצות בפינתו המיוחדת בביתו מעל לתנור הלבנים, וביני לביני מפרש שיחתו לפני ה', שהרי כך מלמד הרבי, שעיקר אמירת תיקון חצות אינו על העבר אלא על ההווה, על כל העובר על האדם בפרטי פרטיות.

בערב ימיו, עבר להתגורר בעיר טפליק, יחד עמו עבר גם חתנו, רבי לוי יצחק בנדר. בקיץ שנת תרפ"א נפל רבי אהרן למישכב. מיום ליום גבר חוליו, עד שכבר לא היה מסוגל לקום ממיטתו. כל מכריו חרדו לשלומם והצטערו לשמוע על מצב בריאותו המידרדר.

ליל שישי. כ' באלול תרפ"א. הגיעו שעוטי האחרונות בעולם השפלי. עוד קט תשוב נשמתו לחיק אביה, זכה ומצוחצחת ומאירה באור גדול, להתעזן בנועם העליון עם הצדיקים.

אך כל עוד נשמתו בגופו, רבי אהרן ממלא את תפקידו, כחייל בצבאו של מלך. עתה היו שפתותיו מדובבות את מילות ה'תיקון' שהיו

שגורות על פיו מאז עמדו על דעתו. גם כאשר העירה לו בתו כי יום חול היום, המשיך בשלו, כמו ידע כי עומד הוא על מפתנו של העולם הבא, יום שכולו שבת.

למחרת בבוקר הגיע חתנו רבי לוי יצחק לבקרו. הוא נוכח מיד לראות כי מצבו הבריאותי קשה מאוד. לפתע פותח רבי אהרן את פיו ופונה אל חתנו: "אנא, קחני עמך לאומן לראש השנה..." גם באותן שעות אחרונות היה מודע היטב כי בעוד שבוע וחצי ראש השנה, ושום דאגה אחרת לא קיננה בלבו מלבד רצון עז וטהור לזכות לעוד ראש השנה אצל הרבי. רבי לוי יצחק יודע כי במצבו הנוכחי הדבר הינו בלתי אפשרי. "השם יעזור" הוא משיב. אך רבי חתנו אינו מרפה: "אנא ממך, קח אותי לאומן לראש השנה. אל תשכח מה שעשיתי למענך".

שניהם ידעו היטב למה הוא מתכוון. היה זה בקיץ תרע"ט, כשכנופיות פורעים השתוללו בעיריית הסביבה ואף בדרכים, וטבחו ביהודים רבים. כשהתקרב ראש השנה לא ידעו רבי אהרן וחבריו כיצד יגיעו לאומן, הדרכים שרצו סכנות והעגלונים דרשו מחירי עתק עבור נסיעה בין עירונית. אך למרות הכל, הצליחו אנ"ש להגיע לסיכום עם עגלון, כשהם מבטיחים לו את מלוא המחיר שדרש. כששמע האברך רבי לוי יצחק באיזה סכום מדובר, נפל לבו בקרבו. כאן הפתיע אותו חתנו כשאמר לו כי הוא משלם בעדו, כשהוא מגלה לו כי מתחילת הקיץ חסך כסף למטרה זו.

אחר הצהריים של ערב שבת קודש. מצבו הגופני של רבי אהרן מוסיף להיחלש והוא מבין כי הסתלקותו קרובה. בראש השנה הוא נכנע וישתתף בקיבוץ של מעלה, בהיכל הנשמות המושרשות בצדיק יסוד עולם.

"בבקשה ממך" הוא פונה לחתנו, "העלה אותי אל ה'פיעקעליק' (תנור הלבנים). רבי לוי יצחק מנסה לסרב, "איך אוכל לשאתך לשם במצבך?!". אך רבי אהרן בשלו: "קח אותי לתנור". לא עזרו תחנוני בני הבית כי מוטב יישאר לשכב במיטתו, הוא התעקש ולבסוף היו מוכרחים לשאת אותו בזהירות ולהשכיבו מעל תנור הלבנים. הוא ביקש לטעום מן המרק המוכן לשבת. וכעבור רגעים ספורים השיב נשמתו הטהורה והמזוככת לאדון כל הנשמות, באותו מקום בו נהג לשפוך שיחו בכל לילה ולילה לפני יתברך - - -

דרכי נועם

חיפוש אור הצדיק בתורתו הקדושה

ביאורים על תורה כ"ב - התורה הזמנית

ע"פ שיעורי הגה"ח ר' ניסן דוד קיוואק שליט"א

וְזֶה פְּרוּשׁ (בְּבֹא קַמָּא נ"ט): אֲלֵעֲזָר זְעִירָא וְהָהּ סִים מְסֵאנָא אֲכָמָא אָמְרוּ לָהּ: מַה עֲבַדְתָּ? אָמַר: קָא מְתַאבְּלִינָא עַל יְרוּשָׁלַיִם.

פי היה מתאבל על ירושלים קריה נאמנה, הינו על קלקול האמונה. ועל בן סים מְסֵאנָא אֲכָמָא, להורות שנתמלקל חותם הרגליו ונעשה מהותם 'דם נדת'.

וְזֶה: מְסֵאנָא אֲכָמָא, שְׁנַתְמַלְקֵל הַרְגְּלִיו וְנַעֲשֶׂה נְדָת, פי 'האי שְׁחַר אָדָם הוּא' (חלוי מ"ו): וְזֶה נַעֲשֶׂה עַל יְדֵי קַלְקוּל הָאֲמוּנָה, פי עָקַר הִיא הָאֲמוּנָה, פְּמִבְּאָר לְמַעַלָּה (שְׁעַל יְדֵי קַלְקוּל הָאֲמוּנָה, שְׁחַר חַיִּינָת חוּתֵם הַדְּיָו, נְתַמְלַקֵּל מִמִּילָא חוּתֵם הַרְגְּלִיו, פי עָקַר הוּא הָאֲמוּנָה פְּנ"ל):

אָמְרוּ לָהּ: מִי חָשִׁיב אֶת לְאִתְּאֲבוּלֵי וְכו', הִינוּ שְׁחַשְׁדוּהוּ שִׁישׁ לו גְּדֻלוֹת, וְעַל בֶּן עַל יְדֵי נְתַמְלַקְלוֹ הַרְגְּלִיו, בְּחַיִּינָת (תְּהֵלִים ל"ו): "אֵל תְּבוֹאֲנֵי רְגַל גְּאוּדָה", פי עַל יְדֵי גְּדֻלוֹת נְתַמְלַקְלוֹ הַרְגְּלִיו, בְּחַיִּינָת: כָּל הַמִּתְגַּאֲה, פֶּאֱלוֹ דוֹחַק רְגְּלֵי הַשְּׂכִינָה. וְעַל בֶּן מִיּוֹן שְׁחַשְׁדוּהוּ בְּגְדֻלוֹת, חֲבִשׁוּהוּ, פי עֲנֵשׁ הַגְּדֻלוֹת הוּא תְּפִיסָה, כְּמוֹ שְׂאֵמְרוּ רְבוּתֵינוּ, זְכָרְנוֹם לְבָרַכָּה (מְגִלָּה י"ג): וְאִם הֲגַיִם דְּעִתָּא, הַקְּדוֹשׁ בְּרוּךְ הוּא מְשַׁפִּילוֹ, שְׂנַאֲמַר "וְאִם אֲסוּרִים בְּזָקִים". נִמְצָא שְׁעֵנֵשׁ הַגְּדֻלוֹת תְּפִיסָה, וְעַל בֶּן חֲבִשׁוּהוּ:

אָמַר לָהּ: בְּעוֹ מִנְאֵי אִו אֲבַעֵי מְנִיכּוֹ, פי זֶה יְהִיָּה נְסִיּוֹן אִם וְשׁ לִי גְּדֻלוֹת, אִז רְאוּי שְׂלָא אוֹכַל לְחָשִׁיב לְכֶם, פי 'כָּל הַמִּתְגַּאֲה, חֲבִינָתוֹ מְסַתְּלַקֵּת מִמְּנוֹ' (פְּסָחִים ס"ו): בְּעֵי מְנִיחָה: הִיא מֵאֵן דְּקִיץ בּוֹפְרָא מֵאֵי מְשַׁלֵּם? קִיץ בּוֹפְרָא הוּא בְּחַיִּינָת שְׁפָגַם בְּעִזָּת. בּוֹפְרָא הוּא בְּחַיִּינָת עִזָּת, בְּחַיִּינָת קוֹלוֹת, כְּמוֹ שְׁפָתוֹב (תְּהֵלִים ק"ד): "הַכְּפִירִים שְׂאֵיגִים לְטָרְדָּה". וְשֵׁאל: מֵאֵי מְשַׁלֵּם מִי שְׁפָגַם בְּזֶה הַעִזָּת? וְהַשִּׁיבוֹ: מְשַׁלֵּם בּוֹפְרָא כְּמוֹ שְׁפָגַם יִשְׁלֵם:

וְשֵׁאל: וְהֵא קָא הוּי תְּמַרֵי, פי עַל יְדֵי זֶה שְׁפָגַם בְּעִזָּת יְכוּל לְבוּא לְקַלְקוּל הָאֲמוּנָה. וְזֶה תְּמַרֵי, בְּחַיִּינָת (וְיִמְיָה ט): "הַהִימִיר גּוֹי אֲלֵהִים, וְעַמִּי הִמִּיר בְּבוֹדֵי" וְכו'. וְהַשִּׁיבוֹ: יִשְׁלֵם תְּמַרֵי, כְּמוֹ שְׁפָגַם עַל קַלְקוּל הָאֲמוּנָה. וְהֵא לֹא הוּי תְּמַרֵי פי אַף עַל פִּי כּו עֲדוֹן לֹא בֹא לְכַפִּירוֹת. וְהַשִּׁיבוֹ: בְּשִׁישִׁים הִינוּ גִּיהֵנִם, שְׁכַל הַעוֹלָם אֶחָד מְשִׁישִׁים לְגִיהֵנִם, פי עַז פְּנִים לְגִיהֵנִם, פי הַעֲנִשִׁים שְׁל כָּל הַדְּבָרִים הַחֲלִיף אֲבָרְהָם אֲבִינוּ, עֲלֵינוּ הַשְּׁלוֹם, עַל שְׁעִבוּד מַלְכֵיזוֹת, אַף עֲנֵשׁ הַעִזָּת נִשְׂאָר רַק בְּגִיהֵנִם. וְזֶה שְׁפָגַם בְּעִזָּת דְּקָדְשָׁה עַל יְדֵי עִזָּת פְּנִים דְּסִטְרָא אַחְרָא, יִשְׁלֵם בְּשִׁישִׁים, הִינוּ בְּגִיהֵנִם כְּנ"ל:

תוכחתו של אלעזר זעירא

רבינו מוסיף ומבאר בזה את המעשה המובא בגמ' על אלעזר זעירא שהתאבל על ירושלים וחבשוהו, והנה הדבר פשוט שלא בא רבינו סתם לבאר ביאורים בדברי חז"ל, אלא כל חלק במאמר יש בו עצות חדשות ונפלאות, ונססה להבין מעט את הלימודים והעצות שמתבארים בעניין זה. הנה אלעזר זעירא בא לעורר אותנו על עוונם ההכרח לעסוק בתיקון החותמות, ובהתקרבות לשבעה רועים דקדושה שהם מאירים לנו את האמונה שזוהו כח החותם דקדושה שחותם את האדם בתוך הקדושה, ועל כן הוא מתאבל על ירושלים קריה נאמנה ששם הוא שורש האמונה, כדי לעורר ולהזכיר את הצורך להמשיך את תיקון החותמות, שלא נישן ימינו ושנותינו בהבלי הזמן ובהתגברות עזות הגוף, ועי"ז ניכנע לעזי פנים שבדור שמרחיקים מדרך הקדושה של הארת השבעה רועים.

ועל כן נתעורר אלעזר זעירא בעזות דקדושה להתאבל בפרהסיא על ירושלים, כדי לעורר אותנו בתוכחתו הקדושה, שהיא בחינת תוכחת

לחידוד

לעיבוד ההתבוננות בספרי רבינו ז"ל

תשובה לחידה הקודמת:
 "אזי מצווה גדולה לעזור לו? מי? למי?
 מצווה על הצדיק לעזור ולתקן את נפשו של מי שיש לו איזה רצון אמיתי לעסוק בתיקון נפשו. אבידה ומציהא ג. טו

איזה מצווה "יקרה מאוד מאוד"?

הזוכה: נחמן וויצהנדלר בית שמש
 זכה בשובר זיכוי ע"ס 100 ש"ח עבור טיסה לאומן

קייאת התורה 1

הצדיקים, שנדע שבאמת אחר החורבן יש בחינת קלקול החזקות, כי עיקר שלימות תיקון החזקות היה בבית המקדש, ועל כן צריך זריזות וזהירות גדולה לעסוק תמיד בתיקון החזקות, ובעיקר בהתקרבות לצדיקים ע"י עזות דקדושה שע"י אפשר גם בגלות לקבל הארה מכח השמירה של החזקות, להיות התום בתוך הקדושה ולעלות מדרגה לדרגה.

המשיא ומתן ביניהם

אבל מחמת שיש בזה סכנה, כי יש עזי פנים שבדור שמעטפים באצטלא שאינה שלהם, כאילו באים לרחם על העולם ולעוררם לעבודת ה', אבל באמת הן הן העזי פנים שמרחיקים מדרך האמת, שהיא דרכם של הצדיקים שהם בחינת השבעה רועים שמאירים את הדרך להאיר את הארת הנשמה בתוך הגוף (וכפי שמבאר מוהר"ן בהלכות מעקה הלכה ד אות ז), על כן חששו אולי יש לו גדלות, היינו שהוא עצמו מהעזי פנים שבדור ואינו ראוי כלל להוכיח את ישראל את התוכחה הקדושה של הצדיקים, ועל כן חבשוהו.

ועל כן הראה להם שהוא מצד הקדושה ואדרבא הוא בא להזהיר להתחזק בעזות דקדושה ושלא להיעשיל חס ושלוש בעזות דסטרא אחרא, ולימד אותם עוצם הפגם של עזות דסטרא אחרא שע"י הוא עיקר קלקול האמונה, ועל זה נשאו ונתנו מהו העונש שצריך להיות על העזות דסטרא אחרא, שמצד אחד עלול ע"י לבוא לקלקול האמונה, ומאיך עדיין לא בא לקלקול האמונה, ועל זה היתה המסקנא שבשישים, ומפרש רבינו דהיינו הגיהנם וכפי שמבאר רבינו שכל הדברים החליף אברהם אבינו את עונשם בשעבוד מלכויות, מלבד העזות פנים, והיינו שבזה רואים כמה חמור הוא העזות פנים.

ובפנימיות העניין, עומק השאלה של מה ישלם, היינו איך יתקן עניין זה וישלים את החסרון שנעשה מחמתו, ועל זה אמרו בתחילה שיתקן את הפגם הזה של העזות לבד, ואמר להם הלא יש מזה גם קלקול האמונה, ומאיך עדיין לא היה ממש הקלקול, רק התיקון לזה הוא ע"י בחינת גיהנם, היינו שידע ויזכור תמיד את עוצם הבושה שיש בגיהנם לעזי פנים [וכפי שמתבאר בהמשך המאמר שעיקר עונש הגיהנם הוא הבושה], וע"י יזכור תמיד את עוצם הסכנה שהזהר ויזהר שלא ליפול לזה.

אלעזר זעירא הוא בחינת ההארה לזמני הקטנות

ויש להוסיף ולהמתיק בדרך רמז כי הנה באמת עיקר התיקון הזה נצרך לזמני הקטנות, שהם כל הירידות והבלבולים שעוברים על האדם, שכל זה הוא בחינת הדין שמוכרח להיות בעולם, כי העולם מתנהג בדרך משפט, ומזה משתלשל ההכרח בדין וההסתרה שיש בעולם, שזהו שורש כל התגברות העזות הגוף והתגברות העזי פנים שיש בכל דור ודור, וכן כל הירידות שמוכרחות להיות קודם העליות, וכל התגברות הקול הברה, שכל זה הוא מחמת ההכרח שיתנהג העולם בדרך המשפט, אבל מאיך נמצאים הצדיקים שהם כל הזמן ממתיקים את הדינים וממשיכים את דרך הצדקה שמתלבשת בתוך המשפט, שהוא בחינת התפילה והנסתר שמתלבש בבחי' נגלות התורה, וכמו שנתבאר כל זה בתחילת המאמר באריכות, נמצא שעיקר המתקת הדין נצרך בעיקר בשביל הזמנים של קטנות המוחין שיש לאדם שאז הוא עיקר התגברות הדין, ואז צריך לקבל מהצדיקים את העצות שהם הדרך להמתיק את הדין, וכמו שנתבאר שם כל זה.

ועל כן כל עניין זה נתגלה ע"י "אלעזר זעירא", זעירא דייקא, שהוא לשון קטנות, כי רבי אלעזר זעירא בא להאיר לנו את המצבים האלו שהם בחינת קטנות, בחינת זעירא, ושם הוא מאיר לנו את בחינת אלעזר, היינו אל-עזר, שהשי"ת עוזר לנו גם שם וממשיך עלינו רחמים וחסדים כאלו, שע"י יכולים להחזיק מעמד בכל הירידות ובכל הבלבולים.

אחר החטא אין ביכלתם לזכות לכיסופים במדרגה זו, ולא לעשיה במדרגה זו. אבל הצדיק הוא זוכה לכתרים אלו כראוי, וברוב רחמנותו יורד ממקום שירד מהשגות נוראות שלו, ומצמצם את הכתרים להמשיך מהם אור לפי המדרגה שלנו, כל אחד לפי מדרגתו, עד שיזכה כל אחד מישראל להשגות אלו במקום שלו, להשתוקק להשי"ת מהמקום שלו, לעוד נקודה של עשיה בפועל בדרגה שלו, לעוד נקודה של כיסופים קדושים במדרגה שלו ולהדבק על ידם בהשי"ת.

כלומר שאף על פי שלכאורה כתרים אלו הסתלקו מאיתנו, בכל זאת דווקא על ידם, על ידי שאמרו ישראל במתן תורה נעשה ונשמע, הם עלו למדרגה כזו והשלימו את נפשם בבחי' נעשה ונשמע, שגם אחר החטא יהיה בהם כח בפועל להשיג את הנעשה ונשמע במדרגה שלהם, בכח הצדיק שמאיר להם את הכתרים גם אחר שנפלו כמו שנפלו.

ברכה נ.ד.

מקבל אותם ובענין טובה הוא נותן אותם לישראל בכל פעם, אבל בשלמות זה יגיע עלינו רק לעתיד לבוא (וכמו שמביא שם במכתב מליק"ה הל' מתנה ה' בענין זה). בזמנו עדיין לא הגעתי לחלק הזה במאמר, אבל בכל פעם אני שומר לעצמי את כל העלונים עד לסיום התורה הזמנית, ומעיין בהם מדי פעם במדור זה או אחר לקבל מושג ונקודה חדשה, וכך לאחורנה ראיתי שוב מכתב זה והתעוררתי באותה נקודה.

כי באמת אותם כתרים הסתלקו מישראל בחטא העגל, ואכן לא יזכו להשגה זו עד ביאת משיח שימשיך להם השי"ת בעצמו השגה זו בבחי' "ושמחת עולם על ראשם", אבל כעת הצדיק מאיר אותם לישראל בדרך של נעשה ונשמע לפי המדרגה שהם אווזים כעת, שהוא מדרגה של אחר החטא.

כי כעת הצדיק לא יכול להאיר לנו את הכתרים באופן שהם היו אז, כי באותה שעה היו ישראל זכים בתכלית כמלאכי השרת ממש, ואז זכו להשגה זו בשלמות, בבחי' תורת ה' ותפילה ה' כביכול, אבל

כתרי נעשה ונשמע בכלים קטנים לכבוד העלון הנפלא עלה לתרופה ראשית רציית הודות על העלון הנפלא שממש מטעים לנו כל שבת מחדש את הטעם של רבינו, כל מדור בפני עצמו מחדד נקודה מתורת רבינו בייחודיות שלו, בשפה ברורה ונעימה, באופן מסודר וממוקד, איך ללכת ולקיים את העצות של רבינו בכל זמן ומקום.

ובפרט על החלק העוסק בתורה הזמנית, שכמו ששמעתי מעוד הרבה חברים שעוסקים בתורה הזמנית, ובפרט בתורה זו שמאד מורכבת ומכילה הרבה מאד מושגים מורכבים ומאד קשים להבנה, שהמדורים האלו ממש פותחים ומבארים להם את התורה באר היטב.

אחד הדברים שהתחדדו לי בעלון היה במכתב שכתב רבי אברהם שלום שישא שליט"א לפני כחודש בענין הכתרים של נעשה ונשמע שמקבלים מהצדיק, ושם באר את הענין על פי המובא באריז"ל שאע"פ שהכתרים האלו הסתלקו מישראל אחר חטא העגל, בכל זאת הצדיק

טעם גן עדן

ליקוטי מוהר"ן למעשה | תורה כ"ב [טז]

עזות דקדושה: התפילה על הדרגה הבאה

להכנס בכח להצליח. ולכאורה איך באמת יוכל להבדיל ולדעת אם כעת הרצון שלו לעבוד את ה' מגיע מעזות דסט"א או מעזות דקדושה.

ד] על כן אומר רביז"ל שצריך להתפלל על כך, והתפילה בעצמה היא המבחן של האדם עם פועל בעזות דקדושה להכנס אל הקדושה, או בעזות דסט"א של כוחי ועוצם ידי.

כי עזות, פירושו להתחזק מאוד בעזות לא לפחד מהיצר הרע ולא להבהל מהירידות והנסיונות, ולהכנס למלחמה עם היצר הרע, וכך לעלות מדרגה שעומד בה, לדרגה גבוהה יותר שהיא מוסתרת ממנו.

והדרגה המוסתרת מהאדם היא מכונה בשם 'תפילה', היינו שצריך לכסוף ולהתפלל עליה [כמובא במאמר], וזה בעצמו המבחן, האם הוא רוצה לעלות לדרגה גבוהה יותר על ידי תפילה, שזהו הסימן שיש לו עזות דקדושה, שהוא מלא בהכנעה להשי"ת, ומתחנן לפניו שיקרב אותו, או שפועל להכנס לדרגה הגבוהה יותר על ידי 'עזות דסט"א', לא באופן של רחמנות ותפילה, ודו"ק.

א] המשנה באבות (פרק ה') אומרת: הוא היה אומר, עז פנים לגיהנם, ובושת פנים לגן עדן, יהי רצון מלפניך שנתנה עירך במהרה בימינו וכו'.

ורביז"ל במאמר זה מפרשו, שכיון שאין יודעים כל כך ההבדל בין עזות דסט"א לעזות דקדושה, על כן התפלל התנא לדעת איך להתנהג בענין העזות, שלא יהיה לו שום עזות דסט"א, רק שיזכה שיהיה לו עזות דקדושה, שעל ידי עזות דקדושה נבנה ירושלים.

ב] ולכאורה הוא פלא שלא מצאו שהתנא מבקש באמצע המשנה בקשה, ואף שמוכן שהתפלל בענין העזות, שהוא דבר קשה להבחין בין עזות דקדושה לעזות דסט"א, ושעל כך צריך הרבה לבקש מה' שיזכה לעזות דקדושה, עדיין לא מובן למה התנא התפלל על כך באמצע המשנה.

ג] אך באמת הבלבול הגדול שיכול להיות בענין עזות דקדושה לעזות דסט"א, הוא דקה מן הדקה, כי בוודאי אינו מדבר מעזות דסט"א של סט"א ממש שרוצה להתקרב אל הרע, אלא מעזות שאדם רוצה לעבוד את ה', אך הוא משתמש במידה לא נכונה של עזות, ורוצה

חיבור לחיים של חסד מוחלט

כד אתא יתרו ואמר, כי עתה ידעתי כי גדול ה' וכו', כדן אתייקך ואתעלא שמוא עלאה, ועל דא אתרשים פרשתא דא באורייתא ושירותא דפרשתא הוה ביה ביתרו (זוה"ק יתרו דף ס"ט. ובלקו"מ סי' י). יש לבאר את ענין התפארות השי"ת דווקא בביאת יתרו, ועל מה נכתבה דווקא בפרשה זו, פרשת מתן תורה בה עם ישראל מקבל את התורה, כמובא בזוה"ק שם.

דהנה רביה"ק (לקו"מ ח"ב סי' עח) מאריך לבאר את סוד התורה שלפני מתן תורה ואין היא שייכת אף בזמנינו, שכן לכאורה אי אפשר להפסיק מהתורה ולו לרגע קל, שכן 'עיקר החיים היא התורה כמו שכתוב כי הוא חיין ואורך ימין', וכל הפורש מן התורה כפורש מן החיים, ואם כן מה נעשה אנחנו הפורשים ממנה מדי פעם, ובפרט כשאנו צריכים להפסיק ממנה זמן ממושך לצרכי פרנסה ושאר עניינים גשמיים שלכאורה נפרדים לגמרי מקדושת התורה.

ומבאר רבינו שהצדיק מחיה את עצמו בעת הזאת מהתורה שלפני מתן תורה, בעת שהעולם התקיים בחסד השי"ת, מאוצר מתנת חיים, כי פנימיות התורה הייתה בעולם עוד לפני מתן תורה, אלא שהייתה מונחת בהעלם ובהסתר, ובכח אותו 'אוצר מתנת חיים' פועלים הצדיקים שאף אנחנו נקבל את חיותנו בשעות בהם אנו עוסקים בחיי העולם מעשרת המאמרות המחיים את המעשה אותו אנו עושים כעת, "ולכן ובכל הדבורים של העולם ובכל העבודות והעשיות, בכולם נעלם תורה, כי הכל נברא בעשרה מאמרות אשר שם התורה נעלמה ונסתרה קודם מתן

עומק הפרשה

אל תברח מהתיקון שלך! תהיה יתרו!

ויצא משה לקראת חתנו וישתחו וישק לו:

לכאורה חרדה זו שחרד משה רבינו לקראת יתרו צריכה ביאור, הנה בא יתרו כומר לעבודה זרה, שלא הניח עבודה זרה בעולם שלא עבדה (קהלת רבה ג), ועבודות אלו אין דרכם להעשות בקדושה ובטהרת הגוף, והנה הוא שמע את ניסי קריעת ים סוף ומלחמת עמלק ובא לחסות בצל כנפי השכינה, לכאורה ראוי לקבלו בסבר פנים יפות, לקיים בו מצות "ואהבתם את הגר", ובפרט שהוא חותן משה, אבל לא יותר מכך.

והנה אמר לו השי"ת למשה שיצא לקראתו המדברה אל מחוץ לענני כבוד, ולא זו בלבד, אלא כל ישראל יוצאים לקראתו וארון הברית בידם, משה רבינו נושק לו ומשתחוה לפניו, ועורך לפניו סעודה והוא עומד ומשמש לפניו (שמו"ר כז, א).

טעם הדבר מובא בזוה"ק (יתרו טו) ובלקוטי מוה"ר"ן (סימן יד ועוד), כי בבריאת העולם שלח השי"ת חלקי קדושה למקומות נמוכים עד מאד, נצוצות אלו הם חלק יקר ונפלא מחלקי השכינה הקדושה, אלא שסיבב השי"ת וירדו למקומות חושך ואפילה, בהם נסתר מאד כבוד השי"ת.

כדי להעלות חלקי קדושה אלו שולח השי"ת את האדם

תורה", עכת"ד.

וביאור הענין, דהנה מציינו בחז"ל שאף הדברים שכבר קיימו האבות, כגון מילה ופריה ורביה גיד הנשה, אך כיון שנתנו בסיני קבלו מהות ופנים חדשות, כי עצם הנתנה כחלק מתורת משה העמיד את הדברים בצביון השייך רק לישראל שהם חד עם אורייתא (וכמבואר ברמב"ם פ"ח מלכים הל' יא ועוד).

דהיינו שכיון שכל התורה אינה יכולה לרדת לעולם כי אם בכח משה רבינו, עד שעל שמו היא קרואה בשם 'תורת משה', אי אפשר שהדורות שקדמו לה יהיו מנותקים ממתן תורה, ששם קיבלה התורה את הביטוי הגלוי שלה בעולם, ואם נתנית התורה לא היתה מתחילה אלא במתן תורה שאחרי יציאת מצרים, לא היה ענין לדבר על קישור הדורות שקדמו. אך מאחר וכן"ל אף בדורות שקדמו ודאי שהיתה תורה נעלמת בכל דבר ועשיה, אי אפשר שאותה תורה לא תצטרף למתן תורה, שהוא שורש כל גילוי האלוקות בבחינותיהם.

ובזאת מבואר עניין יתרו, שזהו סוד הגרים בכלל וסוד יתרו שהוא שורש הגרים בפרט, דמאחר וכן"ל ודאי היתה לו שייכות נעלמת מעיקרא עם ישראל, הרי שבהיותו גוי שעבד את כל העבודות זרות בעולם וירד לכל ההסתרות, כלל הוא בעצמו את כל התורה הנעלמת בעשרה מאמרות, את כל הצפון באותם כו דורות של חסד חיים - ואת זה הביא עמו להצטרף לקדושת ישראל כיהודי. וממילא זהו שיתרו הגיע להתגייי דיקא בפרשה של מתן תורה, שבזה נעשה בעומק הגילוי של התורה הנעלמת של הדורות שקדמו, והחיבור בפנים חדשות לתורת משה הניתנת לישראל.

מה עושים בזמנים שאנו מוצאים את עצמנו ללא שום עצה בחינוך?

במאמר קודם דברנו על צעקה לה', כמו שעם ישראל צעקו על הים בזמן שלא היה להם שום הסתכלות מהיכן יכולה לבוא ישועה. ודווקא בסוג תפילה שכזו, זכו ונקבע להם שביל חדש שכלל לא העלו בדעתם שמשם תבוא הישועה. כמו כן דווקא כשהכל סגור ואין שום דרך באופק דרכו יוכלו להצליח, יוצאת צעקה מעומק הלב, צעקה שפותחת דרך חדשה.

ועל כך רוצים להרחיב אנו במאמר הנוכחי, על סוג תפילה שהיא בוקעת שביל חדש בתוך הים הסוער.

שומעים הרבה סיפורים מאנשים בני ימינו, הורים שסבלו מאוד מצער גידול בנים, והיה נדמה כבר לאחר יאוש, אך ההורים לא התייאשו והמשיכו לצעוק ולהתפלל עד שברבות השנים ראו ישועות ונפלאות למעלה מדרך הטבע, מהפכים עצומים שנעשו בליבות צאצאיהם באופן שלא יכלו להעלות על דעתם, שמשם תבוא הישועה.

אך עתה ברצוננו להרחיב דווקא על סוג תפילה אחרת, והוא תפילה לקבל 'עצה חדשה' בענין החינוך.

הדבר העיקרי שחסר לאדם הוא הבנת 'עצה', עצה משמעותו להבין איזה שכל ורעיון חדש שדרכו יוכל להתמודד עם קושי מסויים.

לכל קושי ובעיה יש פתרון, פעמים שישנו עצה פשוטה מאוד, שאם יאמר כך וכך לילד, יתייחס אליו בצורה מסויימת או ידבר עם אדם פלוני, הקושי יבוא לידי פתרון. אלא שעיקר הצרה והצער של האדם הוא בכך שה' מעלים מהאדם את השכל והעצה איך להסתדר באותה בעיה, וכך נמצא האדם סובל.

כאשר מתעוררים להתפלל על חינוך, חוץ מעצם התפילה בו אדם משליך את עצמו להשי"ת וזועק מעומק ליבו 'השם הושיעה', ישנו תפילה פשוטה, בו אדם מספר ומשוחח ומתייעץ עם השי"ת כמו לחבר על הבעיה והקושי הפרטי שיש לו עכשו עם הנער, ולבקש עצה של יישוב הדעת.

כמה שהדבר נראה פשוט, אבל במציאות כשאדם מסובך עם קושי ובפרט קושי כמו חינוך, שהוא לא קושי מסויים שצריך לפתור כמו חסרון ממון או בריאות וכיוצא, אלא הוא מהלך של שנים ארוכות, ואין כאן איזה עצה שאם יעשה כך וכך הוא יראה ישועה, ולכן במצב כזה האדם מאבד ידיו ורגליו, וגם אם כבר מתפלל הוא צועק לה' שיעזור לו, ואינו פועל את הפעולה הפשוטה הזו, לספר לה' את המצב הקיים באותו היום, ולבקש ממנו עצה איך להתקדם פסיעה אחת מאותו מקום.

ובאופן כזה, האדם יופתע לראות שה' מאיר לו מפעם לפעם - הארת הדעת של עצות פשוטות, ממש כמו קריעת ים סוף, עצות שאמנם לא פתר לו את כל הקושי, אבל הוא מבין ויודע איך להתקדם. וכך הולך ומשתף את ה' בכל פעם מחדש, והולך יד ביד עם ה' פסיעה אחר פסיעה, עד לבניית נפש הבן, שיהיה כרצון ה' בס"ד.

מתחדשים

בשורה טובה מטעם ארגון 'מקור חכמה': נפתחה בס"ד "חבורת ילדי רבינו - של"ס" [שיחות, ליקו"ע, סי'פ"מ] לילדים בגילאי 14-9, במסגרתה עוברים מדי חודש על אחד מספרי היסוד: שיחות הר"ן, ליקוטי עצות, וסיפור מעשיות - 4 מחזורים בשנה. בחמש שנים אלו יכול כל ילד לעבור על ספרים אלו 20 פעם, וזה בלימוד יומי של כ-15 דקות. מדי כל חודש יתקיימו הגרלות ארציות על כרטיסי ספר רבינו הגרלה. לפרטים אחד. בנוסף, מתנות לכל אחד ללא הגרלה. לפרטים מלאים ולהצטרפות קהילות: הר"ד הערשל פסטאג: 0527611863. הר"ד יוסף הכט: 0533133414.

אומן: בס"ד בוטל כליל מתכונת המדינות האדומות, מה שמסיר את החשש לסגירה פתאומית של שערי אוקראינה. ב"ה הציוה"ק מחומם ומארז 24 שעות ביממה, ועל אף הקור העז - אלפים שהו לאחרונה בציון רביה"ק באומן. טפסים נדרשים ביציאה מהארץ לאוקראינה: ביטוח בריאות אוקראיני למי שהיה באומן. תו ירוק בתוקף או בדיקת PCR שלילית שנערכה 72 שעות לפני ההמראה. מי שאינם מחוסנים או מחלימים בתוקף, יידרשו להציג אפליקציית בידוד בכניסה לאוקראינה, בידוד אותו ניתן יהיה לבטל על ידי בדיקת PCR אוקראינית. בחזרה לארץ: מחוסנים ומחלימים עם אישור רשמי, פטורים מבידוד מלא בחזרתם ארצה, ויחויבו רק ב'בידוד קצר' למשך 24 שעות או תוצאה שלילית בבדיקת PCR הנערכת בכניסה לארץ - המוקדם מביניהם. לתשומת לב: חובה למלא באופן מקוון הצהרת נוסע יוצא - 24 שעות לפני ההמראה מהארץ, והצהרת נוסע נכנס 48 שעות לפני ההמראה חזרה לארץ.

של כלי זיין?

גם בעבודה רוחנית, עיקר השגת ההתקרבות להשי"ת, להצליח במלחמת היצר הוא בעיקר על ידי תפילה, ואף שיש בחירה ביד האדם לעשות או שלא לעשות, בכל זאת עיקר הכלי זיין של האדם הוא תפילה. ועל כך הרבה רביז"ל לדבר עמנו לעסוק הרבה בהתבודדות ושיחה בינו לבין קונו, ולהתחנן הרבה לפני ה' שנוכה להתקרב אליו, ולפרש בפרטיות את הנסיונות ואת העניינים שרוצה לשבר, כי זהו עיקר הכלי זיין.

וכמו שלעתיד משיח יכבוש את הקליפות והטומאה דרך התפילה, כך גם אנו נכבוש את כל הדרוגות בעבודת ה' דרך התפילה. אך שעיקר תפילה זו יש ללמוד מהצדיק, שהוא מאיר באדם את רחמי ה' שיוכל על ידו להכנס לעולם התפילה, וכפי התקשרותו אל הצדיק כך יכול לזכות להכנס לעולם התפילה.

ולשם כך מומלץ מאוד ללמוד הרבה ספר השתפכות הנפש שהוא מזרז את האדם להתפלל הרבה על רוחניות.

למה רביז"ל מכנה את התפילה בשם 'כלי זיין של משיח' (תו"ב)?

רביז"ל מכנה את התפילה בשם 'כלי זיין', כי 'כלי זיין' הוא הכח של האדם, שכאשר אדם חגור בכלי זיין הוא אינו מפחד מכלום. וכך מלמד אותנו רביז"ל שהתפילה תהיה אצלנו לא רק ככלי מסוים לפעול ישועות כשצריך, אלא שתמיד נהיה חגורים בו, שהתפילה והשיחה עם ה' תהיה מתוך הרגל כל כך, עד שתהיה דומה אצלנו כמו כלי זיין שנותן בטחון לאדם שאינו דואג ומפחד מכלום.

ומובן שה'כלי זיין' הוא משל, כי כל דבר שאדם צריך לו, יש לו סוג של 'כלי זיין' שהוא דרך פעולתו שעל ידו משיג מבוקשו. אך משיח ילמד אותנו שה'כלי זיין' כלומר הבטחון שלנו הוא התפילה, כי כפי ריבוי התפילה הוא נעשה יותר דבוק ונסמך על ה', שזהו כל מטרת התפילה, לא רק כאמצעי למשוך ישועות. וזהו עיקר גאולת האדם בכלליות ובפרטיות.

איך שייך בענין תפילה על רוחניות, להתפלל באופן

הלכה פסוקה

מאת הרה"ג ר' שמעון אנשין שליט"א / מ"צ דביהכ"ס נחלת חן

הלכות מים אחרונים (ב)

בל תשחית, והיינו כאלו שבודאי לא ישתמשו עמיהם, כגון מה שנשארו קצת משקים בכוס, וכיוצא בזה.

ובשעת הדחק מותר להשתמש גם עם משקים שראויים עדיין לשימוש. חוץ מיין שאסור בכל אופן ליטול ידיו בהם (שו"ע ס"ט ומשנ"ב שם, ובמשנ"ב קס סס"ד ושעה"צ סח וביה"ל ד"ה לתחילה, ובסימן קע"א א בביה"ל ד"ה לא. עין השדה פ"ז הערה לו מהגר"ש"א. אבני ישפה, או"ח דל ענף ב. ומש"כ ק"א שם וכו', ראה: בקצות השלחן מג ביה"ש, שו"ת הברכה דה).

ג. 'מגבונים לחים' - נראה לי שבהעדר מים אפשר לנגב בהם הידים לשם מים אחרונים (דלא גרע משאר משקים, ועדיפין מהם שמנקים היטב. אך לתחילה אין לזה מוח"ל שהצריכו מים דייקא).

ד. 'דוק' - אין להשתמש בו במקום מים, אך אם אין להשיג כלל מים או משקים אחרים הראויים למים אחרונים - עדיף לנקות הידים ברוק, מאשר לברך ברכת המזון בלי שום נקיון הידים (כי הרבה פוסקים כתבו שאינו מועיל: שו"ת פני מבין, או"ח לו. מנחת אלעזר ג נד. שארית יורה, או"ח יז. בית אב"י, אבהע"ז קמה ו. רבבות אפרים ה. משנת יעקב צב. אך בשו"ת תורת יקותיאל, או"ח קמ"א, ו. מתיר כשאין מים, וכמ"ש לענין רחיצה לתפלה בשו"ת מהרש"ם, ג סו"ס רמא, ובהנהגות הד"ע"ק שמועיל לכל דבר הצריך נטילה).

והשיג מים אחרונים. אך כאמור בנסיעה משותפת, כמעט ולא שייך לחזור אחורה.

ג. ואם גם שם אי אפשר להשיג מים, או יצטרכו לחזור אחורה או לצדדים יותר מ 18 דקות. ואפילו אינו ברור שיהיה כך אלא הוא 'רק ספק' שלא ישיגו מים רק כעבור זמן הנ"ל - אפשר לאכול ולברך ברכת המזון בלי מים אחרונים. וכשימצאו מים, יש ליטול מים אחרונים, וזאת אפילו כשעבר זמן רב מעת שברכו ברכת המזון.

אמנם טוב לעטוף את הידים בכפפות או בשקית ניילון וכדומה בכל עת האכילה (שעה"צ ח). או לפחות להזהר לאכול בכף ומזלג באופן שלא יגעו הידים באוכל (כי לדעת המור וקציעה אין חייבים אז במים אחרונים כלל).

באיזה מים נוטלים אחרונים

א. לתחילה יש ליטול רק במים רגילים צוננים. אבל 'מים פושרים' - אינו לתחילה. ו'מים חמים' [45 מעלות], פסולים (שו"ע ג ומשנ"ב שם). ב. אם קשה להשיג מים, או יפסידו את ה'זימון' בגלל זה - מעיקר הדין אפשר ליטול בשאר משקים, אך מכיון שיש בזה איסור של 'בל תשחית', ולכן יש ליטול רק במשקים כאלו שאין בהם איסור

במאמר הקודם נתבאר שמים אחרונים 'חובה', ולכן האוכל בדרך חייב לדאוג שיוכל ליטול מים אחרונים.

מי שבכל זאת התחיל כבר לאכול ולא הצטייד עם מים אחרונים, וגם לא ניתן להשיג תוך כדי הנסיעה מים אחרונים - הדין כך: (לפמ"ש במשנ"ב שם ובסימן קס"ג ס"א ובמשנ"ב וביה"ל שם. ומש"כ שתלוי בשיעור עיכול, הוא פשוט לנע"ד).

א. אם בהמשך הדרך יהיה ניתן להשיג מים אחרונים - צריך להתמתן עם ברכת המזון עד שייגעו למקום שיש מים.

אך בתנאי שלא יעבור זמן של 'שיעור עיכול' מהאכילה, כיון שאז אי אפשר לברך ברכת המזון. וגם בתנאי שבודאי לא ישכחו לברך ברכת המזון.

אך דע, שאין זמן 'שיעור עיכול' מוגדר, כי תלוי בכמות ואיכות הארוחה, אך הוא לא פחות מ 72 דקות.

ב. אבל אם עד שייגעו לשם יעבור זמן של שיעור עיכול, או שלא ניתן להשיג כלל מים בהמשך הדרך - אזי אם יש אפשרות להשיג מים אם יחזרו אחורה או בצדדים שלא בכיוון שצריך ללכת, במשך זמן של 18 דקות - חייבים ללכת לשם

ירל ע"י מכוון עלה לתרופה
בבל עניין או להצטרפות למנויים בדוא"ר
A028080148@GMAIL.COM
מקס או הודעה קולית: 02-8080148
במקרים מיוחדים:
054-8591148 | 053-3175211
המערבית נסגרת מידי יום ראשון בשעה 19:00

החיזוק השבועי

אָבֵל כָּל תּוֹרַתְנוּ הַקְדוּשָׁה נִתְּנָה לָנוּ רַק
עַל-יְדֵי שִׁבְחָה בְּנוּ מִכָּל הַעַמִּים, כִּי אָנוּ
מְבָרָרִים וּמְבָדְלִים מֵהֶם וּמְדַעֲוֵתֵיהֶם, כִּי
כָּל תּוֹרַתְנוּ הִיא תּוֹרַת מֹשֶׁה אֲמַת שְׁהַנַּה
רַק עַל-יְדֵי רוּחַ נְבוּאָה אֲמַתִּית שֶׁמְבַרֵּר
הַמְדַמָּה וְכוּ' וְזֶהוּ שֶׁמְבָרְכִין לְאַחֲרֵיהֶּ:
אֲשֶׁר נִתְּנָה לָנוּ תּוֹרַת אֲמַת וְחַיֵּי עוֹלָם נִטַּע
בְּתוֹכֵנוּ. שֶׁעֵפֶר תּוֹרַתְנוּ הַקְדוּשָׁה, תּוֹרַת
אֲמַת, שֶׁנִּתְּנָה לָנוּ, הִיא לְזִכְרוֹת לְחַיֵּי עוֹלָם,
שֶׁהִיא קְבוּל הַשֶּׁכֶר שֶׁל לְעֵתִיד... עַל-
יְדֵי שִׁבְחֵנוּ לְהֶאֱמִין בְּהַדְוֶשׁ הַעוֹלָם שֶׁל
תַּחֲלַת הַבְּרִיאָה שֶׁכָּל זֶה אִי אֶפְשָׁר לְזַכֹּר
כִּי אִם עַל-יְדֵי תּוֹרַת אֲמַת שֶׁקְּבָלְנוּ:

(ליקוטי הלכות, קריאת התורה, ו, ט)

יהלום

כָּל אֶחָד מֵיִשְׂרָאֵל צָרִיךְ לְבָרֵךְ
וּלְהוֹדוֹת לְהֵשֵׁם יִתְבָּרַךְ מְאֹד,
עַל אֲשֶׁר נִתְּנָה לָנוּ תּוֹרַת אֲמַת וְחַיֵּי
עוֹלָם נִטַּע בְּתוֹכֵנוּ:

(איגרת היראה, תלמוד תורה, מו)